

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

навколишнього природного середовища доцільно включати соціальний фактор, а саме: здійснювати оцінку збитку здоров'ю населення від негативного впливу забрудненого навколишнього природного середовища, включаючи показник захворюваності людей – відхилення здоров'я людини від середньостатистичного значення (зокрема, вид захворювання, інтенсивність перебігу хвороби, кількість хворих, кількість смертельних випадків, показники рівня життя населення, показники негативного екологічного навантаження на людей (викидів шкідливих речовин в атмосферу від стаціонарних і пересувних джерел на душу населення, скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти на душу населення; утворення відходів на душу населення й ін.) та ін.). Врахування соціального фактора при здійсненні оцінки еколого-економічних збитків показано на рисунку 1.

Таким чином, особливістю запропонованого методологічного підходу до оцінки еколого-економічних збитків є врахуванням соціального фактору – втрат через погіршення здоров'я людей чи смертельні випадки внаслідок забруднення навколишнього природного середовища.

1. Світовий досвід екологічного страхування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/ekologiya/svitoviy_dosvid_ekologichnogo_strahuvannya

2. Корнійчук О.П. Комплексна оцінка збитків, заподіяних воєнними діями на Сході України / О.П.Корнійчук, С.В.Хлобистов // Екологічний вісник. – 2015. – № 5. – С. 4–5.

3. Петенко І. В. Оцінка екологічно безпечного економічного розвитку з урахуванням соціально-економічних детермінант / І. В. Петенко, А. В. Петенко, В. О. Амоша // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – Т. 1, № 3. – С. 99–102.

ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ТОРГОВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

доцент **Калашникова С.П.**, доцент **Торопова И.В.**,
*Поволжский институт управления им. П.А. Столыпина РАНХ и ГС
при Президенте Российской Федерации*

В настоящее время имеет место мировая тенденция к обострению конкуренции между предприятиями, которые подвергаются нарастающему совокупному воздействию конкурентных факторов. Однако, как указывает практика, на многих предприятиях не проводится целенаправленная работа по анализу конкурентов, отсутствуют систематизированные представления о том, какие факторы влияют на конкурентоспособность предприятия, как ее создавать, поддерживать и грамотно реализовать.

Так как конкуренция существует там, где несколько предприятий претендуют на обладание одними и теми же ресурсами или использование одних и тех же рыночных возможностей, то конкурентоспособность предприятия можно определить как его способность к достижению собственных целей в условиях противодействия конкурентов. Отсюда следует, что мерилom конкурентоспособности предприятия является

«соотношение сил» между конкретным предприятием и его основными конкурентами на рынке. Развитие теории и практики обеспечения конкурентоспособности торговых предприятий приобретает в современных условиях исключительное значение. Усиление конкуренции, характерное для розничной торговли в последние годы, вызвано как внутренними факторами развития торговли, так и активностью проникновения на рынок зарубежных компаний.

Основные компоненты конкурентоспособности торгового предприятия:

- внешняя конкурентоспособность (основанная на внешних конкурентных преимуществах, способность предоставлять услуги, удовлетворяющие потребности и желания покупателей лучше конкурентов);

- внутренняя конкурентоспособность (способность к достижению и поддержанию определенного набора услуг с более низкими издержками, чем у конкурентов, за счет внутренних конкурентных преимуществ торгового предприятия);

- стратегическая конкурентоспособность (инвестиционная привлекательность сети, критерий – рост стоимости предприятия).

В современных условиях уместно отметить экологическую комфортность торговых предприятий именно как фактор, обеспечивающий их конкурентоспособность. По нашему мнению, экологическая комфортность торговых предприятий – это такая зона в агрессивной городской среде с оптимальным для работников и посетителей сочетанием естественных и антропогенных факторов, которая обеспечит ему маркетинговую привлекательность, а также комфортные условия работы и посещения, что в целом позитивно отразится на его конкурентоспособности.

В связи с этим, к основным направлениям, обеспечивающим экологический комфорт на торговом предприятии и влияющим на его конкурентоспособность, относятся:

- реализация товаров, соответствующих экологическим требованиям;
- постройка экологически комфортного торгового помещения;
- организация зон экологического комфорта (отдыха);
- обеспечение транспортного сообщения экологически чистыми видами транспорта;
- создание закрытых торговых павильонов с уникальными природными ландшафтами;
- создание открытых рекреационных зон около торговых центров и т.д.

Однако нельзя не отметить, что конкурентоспособность торговых предприятий на рынке товаров и услуг обусловлена в первую очередь конкурентоспособностью самой продукции, что указывает на то, что конкурентоспособность товара – это относительная характеристика степени реализации потенциала самого торгового предприятия, условий его развития.

Усиление социально-этической направленности бизнеса и ужесточение требований к безопасности продукции для человека и окружающей среды

уже на стадії бизнес - проектування формує задачу придати новому продукту необхідний рівень конкурентоспособності з урахуванням розкритої екологічної складової.

Це буде сприяти оздоровленню навколишнього середовища, підвищенню екологічної безпеки бізнесу та життєдіяльності населення на цій території, покращенню екологічних та соціально-економічних характеристик природних ресурсів.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЛІСИСТОСТІ УКРАЇНИ

здобувач **Каленська О. В.**, докторант **Сакаль О. В.**

Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України»

На сьогодні суспільство користується природними благами, зокрема лісовими багатствами, які нам залишили у спадок. Відповідно до положень концепції сталого розвитку, необхідно дбати також про відновлення і створення лісів. На нашу думку, платежі за спеціальне використання лісових ресурсів повинні витрачатися саме на відновлення лісу.

Загальна площа лісових ділянок України становить за даними Держлісагенства України за 2015 рік 10,6 млн га [1]. Лісистість України становить 15,9 %. Ліси розташовані дуже нерівномірно у просторі: вони сконцентровані переважно на Поліссі та в українських Карпатах. Закарпатська область за відсотком лісистості займає перше місце в Україні (51 %), а також за запасами деревини, які оцінюються майже у 207,5 млн м³ – займає перше місце[1].

Частка природного поновлення в лісах протягом 2006–2014 року зросла від 30,5 % до 62 %, що є позитивною тенденцією, як в екологічному, так і в економічному плані. Але для того щоб надалі нарощувати лісовкриті площі, слід вжити додаткових заходів як на регіональному рівні, так і в національному масштабі [2].

На думку місцевих громад багатолісних територій, лісівники не повною мірою виконують функції контролю обсягів заготівлі деревини. Саме самовільні рубки на сьогодні – основна причина знеліснення в Україні. Збереження лісів та експорт лісоматеріалів – це проблемні питання, які протягом тривалого часу дуже активно обговорюються в суспільстві.

З 10 жовтня 2015 року набрали чинності зміни до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів». Цими змінами строком на 10 років забороняється вивезення за межі митної території України в митному режимі експорт лісоматеріалів необроблених: деревних порід, крім сосни, – з 1 листопада 2015 року; – деревних порід сосни